

รายงานการประชุมคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
ครั้งที่ 5/2535

วันที่ 11 กันยายน 2535 เวลา 14.00 น.

ณ ห้องประชุมกระทรวง เกษตรและสหกรณ์

กรรมการผู้เข้าร่วมประชุม

1. นายอำพล เสนาณรงค์	รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
(แทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์)	ประธาน
2. นายบรรทัด สิงหุตตร	ผู้อำนวยการกองตรวจราชการและเรื่องราวร้องทุกข์
(แทนปลัดกระทรวงมหาดไทย)	กรรมการ
3. นายจารุอุดม เรืองสุวรรณ	รองปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม
(แทนปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม)	กรรมการ
4. นายประธม วรรณรักษ์	ผู้อำนวยการกองจัดสรรน้ำและบำรุงรักษา
(แทนอธิบดีกรมชลประทาน)	กรรมการ
5. นายสุวิทย์ ผลธาก	ผู้อำนวยการกองส่งเสริมการปศุสัตว์
(แทนอธิบดีกรมปศุสัตว์)	กรรมการ
6. นางผะอม ใจเย็น	นักวิชาการประมง 7
(แทนอธิบดีกรมประมง)	กรรมการ
7. นายชุมพล ลีลิตธรรม	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน 7
(แทนอธิบดีกรมพัฒนาที่ดิน)	กรรมการ
8. นายเพชรรัตน์ วรรณภักดิ์	รองอธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร
(แทนอธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร)	กรรมการ
9. นายจุมพล ชละเอน	นักวิชาการสหกรณ์ 7
(แทนอธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์)	กรรมการ
10. นางวรรณภา ยงเจริญ	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน 7
(แทนเลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร)	กรรมการ

11. นายบัณฑิต สงวนพอก	หัวหน้างานการสาธารณะ (แผนอริบคี่กรมการปกครอง)	กรรมการ
12. นายเกษม นาครัตน์	รองอธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน (แผนอริบคี่กรมการพัฒนาชุมชน)	กรรมการ
13. นายแสวง กิจพันธุ์	ผู้อำนวยการกองจัดที่ดิน (แผนอริบคี่กรมที่ดิน)	กรรมการ
14. นายทรงธรรม สวัญยะ	ผู้อำนวยการกองนิคมสร้างตนเอง (แผนอริบคี่กรมประชาสัมพันธ์)	กรรมการ
15. นางสาว เจริญศรี	ผู้อำนวยการกองที่ราชพัสดุ (แผนอริบคี่กรมธนารักษ์)	กรรมการ
16. นายสุวรรณ ไตรผล	ผู้จัดการธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร	กรรมการ
17. นายขุนทอง เทียงตรง	ประธานคณะกรรมการกลางกลุ่มเกษตรกรแห่งประเทศไทย	กรรมการ
18. นายพจน์ รัตนศรีสมภพ	ผู้จัดการชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย (แผนประธานชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย)	กรรมการ
19. นายวิรัตน์ วัฒนศิริธรรม	ผู้ทรงคุณวุฒิ	กรรมการ
20. นายสนั่น จันตรี	ผู้แทนเกษตรกร	กรรมการ
21. นายสมพงษ์ ลวนทอง	ผู้แทนเกษตรกร	กรรมการ
22. นายทองมี ศรีมะนิลา	ผู้แทนเกษตรกร	กรรมการ
23. นายวาศ พาแก้ว	ผู้แทนเกษตรกร	กรรมการ
24. นายประเสริฐพันธุ์ พิพัฒนกุล	เลขาธิการ ส.ป.ก.	กรรมการและเลขานุการ

กรรมการผู้มาประชุม

1. ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์: ตีตราราชการ
2. ปลัดกระทรวงพาณิชย์: ตีตราราชการ
3. อธิบดีกรมป่าไม้: ตีตราราชการ
4. อธิบดีกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม: ตีตราราชการ
5. อธิบดีกรมบัญชีกลาง: ตีตราราชการ

6. ผู้อำนวยการสำนักงานประมาณ ทิศราชการ
7. นายไชยยศ เหมะรัชตะ ทิศราชการ
8. นายชัยวัฒน์ วงศ์วัฒนศาสตร์ ทิศราชการ
9. นางสาวศุภศิริ อินทรสุทธศรี
10. นายสาย์นที กันสิน

ผู้เข้าร่วมประชุม

1. นายสุทิน มุลพฤษ รองเลขาธิการ ส.ป.ก.
2. นายเจริญ ยิ้มเนียม เลขาธิการกรม
3. นายวิจิน ไชยิตกุล ผู้อำนวยการกองวิศวกรรม
4. นายสุพล เพชรลอม ผู้อำนวยการกองจัดการ
5. นายสุรจิต ไชยิตกุล ผู้อำนวยการกองพัฒนารายได้
6. นายฉันทลักษณ์ บุศย์อังกูร ผู้อำนวยการกองวิชาการ
7. นายกำธร พุ่มสวัสดิ์ ผู้อำนวยการกองนิติการ
8. นายไพโรจน์ โกลิเนียม ผู้เชี่ยวชาญด้านกฎหมายปฏิรูปที่ดิน
9. นายวิชาญ วิริยะสุทธีวงศ์ ปฏิรูปที่ดินจังหวัดนครราชสีมา
10. นายสมพงษ์ คล้ายทอง เจ้าหน้าที่กรมการพัฒนารัฐมชน
11. นายวีระศักดิ์ พงษ์พล เจ้าหน้าที่กรมที่ดิน
12. นายฉพนธ์ ทัศธร เจ้าหน้าที่กองกลาง ส.ป.ก.
13. นางจินตนา เปรี๊ยะพันธ์ เจ้าหน้าที่กองกลาง ส.ป.ก.
14. นางพนมผล บุญไทย เจ้าหน้าที่กรมบัญชีกลาง
15. นางจุฑามาศ ศิริวรรณ เจ้าหน้าที่การทองเที่ยวแห่งประเทศไทย
16. นายสมศักดิ์ โกสุวณะ เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
17. นายสมชัย อรรมพงศ์พันธ์ เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
18. นายกิตติ จักบุญ เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
19. นายอิทธิพล ศรีเสาวลักษณ์ เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.

20. นายปรกณ จันทศิริ	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
21. นางสาวพิมพ์พรณ อนันตเสวี	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
22. นายสละ กลิ่นทอง	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
23. นางสาววัฒนา สุเภากิจ	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
24. นายพิชัย สกุลชัย	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
25. นายสายัณห์ ชนรัตน์	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
26. นางเปรมจิต สังขพงษ์	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
27. นายภิเรก นุชชม	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
28. นางสาวสุรีย์ สุวรรณนุช	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
29. นายศรีโรจน์ จิรวัดน์จรรยา	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
30. นางสาวศิริ ชวนิตย์	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
31. นางมะลิวัลย์ ไกรสวัสดิ์	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
32. นางลดาวัลย์ โฆษะโยธิน	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.

เริ่มประชุมเวลา 14.00 น.

ระเบียบวาระที่ 1 เรื่องที่ประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบ
ประธานแจ้งว่า ค.ร.ม. ไคยุมติไปปรับปรุงโครงสร้างการแบ่งส่วนราชการของ
ส.ป.ก.แล้ว

ระเบียบวาระที่ 2 รับรองรายงานการประชุมครั้งที่ 4/2535 เมื่อวันที่ 13 สิงหาคม 2535 รับรอง
รายงานโดยไม่แก้ไข

ระเบียบวาระที่ 3 เรื่องเพื่อพิจารณา

เรื่องที่ 3.1 ขออนุมัติกำหนดพื้นที่สาธารณประโยชน์ในท้องที่จังหวัดตาก จำนวน 2 พื้นที่ ให้เป็น
เขตปฏิรูปที่ดิน

ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการเสนอและชี้แจงว่าสภาพตำบลแม่ท้อ อำเภอเมือง และ
สภาพตำบลเกาะตะเภา อำเภอบ้านตาก ได้มีมติขึ้นบัญชีสภาพการเดือดร้อนประชาชนร่วมกันในที่สาธารณะสมบัติของ
แผ่นดิน จำนวน 2 พื้นที่ และมอบหมายให้สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) เข้าดำเนินการ

ปฏิรูปที่ดิน โดยผ่านความเห็นชอบตามขั้นตอนจากอำเภอและจังหวัดแล้ว รวมพื้นที่ตามทะเบียน
33,750 ไร่ พื้นที่ที่เหมาะสมที่จะนำมาดำเนินการทั้งหมดประมาณ 4,375 ไร่ ดังนี้

1. ที่สาธารณประโยชน์คลองตะเคียน ต.แม่พ้อ อ.เมือง เนื้อที่ตามทะเบียน
3,750 ไร่ มีพื้นที่ที่เหมาะสมจะนำมาดำเนินการปฏิรูปที่ดินประมาณ 1,900 ไร่
 2. ที่สาธารณประโยชน์ปากคอกยโชน ต.เกาะตะเภา อ.บ้านตาก เนื้อที่ตามทะเบียน
30,000 ไร่ มีพื้นที่ที่เหมาะสมจะนำมาดำเนินการปฏิรูปที่ดินประมาณ 2,475 ไร่
- ความเห็น ส.ป.ก.

เนื่องจากที่ดินสาธารณประโยชน์ดังกล่าว มีสภาพพื้นที่โดยทั่วไปเหมาะสมต่อการเกษตร
ปัจจุบันไม่สามารถลงสภาพการใช้ประโยชน์เพื่อเป็นที่เลี้ยงสัตว์ร่วมกันได้แล้ว สภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องจึงได้มี
มติยืนยันสภาพการเลี้ยงร่วมกัน และมอบให้ ส.ป.ก. เข้าดำเนินการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมต่อไป

อาศัยอำนาจตามความใน พ.ร.บ.การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. 2518
แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2519 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2532 มาตรา 25 และ 26(1) ส.ป.ก.
จึงเห็นสมควรกำหนดพื้นที่ที่สาธารณประโยชน์ดังกล่าวให้เป็นเขตปฏิรูปที่ดิน โดยมีแนวทางดำเนินการจัดที่ดิน
ให้เกษตรกรเข้าทำประโยชน์อย่างถูกต้องตามกฎหมาย และประสานงานกับส่วนราชการที่เกี่ยวข้องในเรื่อง
การพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ในเขตปฏิรูปที่ดิน เพื่อให้เกษตรกรมีที่ดินทำกินเพียงพอ ได้รับความช่วยเหลือ
ด้านสาธารณูปโภคที่จำเป็น ตลอดจนการพัฒนาอาชีพทั้งในและนอกการเกษตร อันจะส่งผลให้เกษตรกรมีฐานะ
ความเป็นอยู่ดีขึ้น คาดว่าสามารถจัดที่ดินให้เกษตรกรทำกินและอยู่อาศัยได้ประมาณ 216 ครัวเรือน โดย
ได้กำหนดแผนงานและงบประมาณขั้นต้น เพื่อดำเนินงานในที่สาธารณประโยชน์ 2 พื้นที่ เนื้อที่รวมประมาณ
4,375 ไร่ ไว้ดังนี้

กิจกรรม	งบประมาณ (บาท)
- งานสำรวจและเตรียมการ	45,000
- งานจัดที่ดิน	220,000
- งานสำรวจความเหมาะสมเพื่อการพัฒนาพื้นที่	25,000
- งานประสานการส่งเสริมพัฒนาเพื่อเพิ่มรายได้และพัฒนาอาชีพ	30,000
รวม	320,000

คำขอ

ขออนุมัติในหลักการ ให้กำหนดพื้นที่สาธารณสมบัติของแผ่นดินซึ่งพลเมืองเล็กใช้ประโยชน์ร่วมกันแล้ว ในท้องที่อำเภอเมือง และอำเภอบ้านตาก จังหวัดตาก จำนวน 2 พื้นที่ เพื่อเตรียมดำเนินการตามกฎหมายปฏิรูปที่ดินต่อไป ได้แก่

1. ที่สาธารณประโยชน์คลองตะเคียน ต.แม่อ้อ อ.เมือง เนื้อที่ประมาณ 1,900 ไร่
2. ที่สาธารณประโยชน์ป่าค้อยโพน ต.เกาะตะเภา อ.บ้านตาก เนื้อที่ประมาณ

2,475 ไร่

มติคณะกรรมการ

อนุมัติ

เรื่องที่ 3.2

ร่างระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขการให้กู้ยืมแก่เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ.

ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการเสนอและชี้แจงว่า ตามที่คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (คปก.) ได้กำหนดระเบียบ คปก. ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการให้กู้ยืมแก่เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. 2522 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2524 เพื่อดำเนินการเกี่ยวกับกู้ยืมเงินกองทุนฯ นั้น

สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) พิจารณาเห็นว่าโดยที่ปัจจุบันการดำเนินงานของ ส.ป.ก. ได้ขยายตัวเพิ่มขึ้นทำให้หลักเกณฑ์และวิธีการเดิมไม่สามารถครอบคลุมการปฏิบัติงานได้ทั้งหมด จึงเห็นสมควรปรับปรุงแก้ไขหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติดังกล่าว ทั้งนี้ ส.ป.ก. ได้นำหลักเกณฑ์และวิธีการปฏิบัติการให้กู้ยืมที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอ คปก. ในการประชุมครั้งที่ 2/2535 วันที่ 18 มีนาคม 2535 ซึ่งที่ประชุมมีมติอนุมัติให้ปรับปรุงในรายละเอียดบางประการ ดังปรากฏตามเอกสารหมายเลข 1

ความเห็นคณะกรรมการพิจารณากฎหมายและระเบียบ

ส.ป.ก. ได้นำร่างระเบียบฉบับดังกล่าวให้คณะกรรมการพิจารณากฎหมายและระเบียบพิจารณาในการประชุมครั้งที่ 11/2535 วันที่ 22 เมษายน 2535 ถึงครั้งที่ 18/2535 วันที่ 1 กรกฎาคม 2535 ซึ่งคณะกรรมการฯ ได้แก้ไขเพิ่มเติมรายละเอียดในสาระสำคัญดังต่อไปนี้

- 1) เสนอนิยามคำว่า "การกู้ยืมเพื่อประกอบเกษตรกรรมให้หมายความรวมถึงการกู้ยืมเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่ผู้ยืมเสนออำนวยความสะดวกในการประกอบเกษตรกรรมด้วย" ซึ่งเดิม คปก.

มีมติให้ตัดประเภทการกู้ยืมเพื่อกิจกรรมอื่นที่เป็นการสนับสนุนการเพิ่มรายได้ให้แก่เกษตรกรออก แต่ ส.ป.ก. เห็นว่าในทางปฏิบัติ หาก ส.ป.ก. ไม่เปิดโอกาสให้เกษตรกรกู้ยืมเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่มีผลเอื้ออำนวยประโยชน์ในการประกอบเกษตรกรรมแล้ว จะไม่เป็นการส่งเสริมให้เกษตรกรสามารถเพิ่มผลผลิตในการประกอบเกษตรกรรม จึงจำเป็นต้องเพิ่มคำนิยามดังกล่าว เพื่อให้การกู้ยืมนั้นครอบคลุมถึงการกู้ยืมเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่มีผลเอื้ออำนวยประโยชน์ในการประกอบเกษตรกรรมนั้น ทั้งนี้ การเพิ่มคำนิยามดังกล่าวมิใช่เป็นการกู้ยืมเพื่อกิจกรรมอื่นที่เป็นการสนับสนุนการเพิ่มรายได้จากการเกษตรตามที่ สปก. ให้ตัดออก

2) กำหนดประเภทการกู้ยืมรายโครงการ ซึ่ง สปก. ได้พิจารณาให้ตัดคำว่าโครงการออก แต่ ส.ป.ก. ได้ขอให้คงอยู่ในระเบียบ เพราะในระเบียบการกู้ยืมฉบับเดิมนักได้ถือปฏิบัติการกู้ยืมรายโครงการมาตลอด ซึ่งคณะกรรมการพิจารณากฎหมายและระเบียบก็เห็นชอบที่จะให้คงการกู้ยืมรายโครงการไว้โดยเห็นว่าการพิจารณารายโครงการมีผลดี เนื่องจากในการพิจารณาสามารถพิจารณาอนุมัติไปได้พร้อมกันทีเดียวหลายราย เพราะการกู้ยืมนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อกิจกรรมที่มีรูปแบบลักษณะเดียวกัน ทำให้การพิจารณาอนุมัติกิจกรรมที่สอดคล้องต่อกันนั้นเป็นไปอย่างรวดเร็ว

อนึ่ง ในการกู้ยืมรายโครงการ ซึ่ง สปก. เห็นว่า ช.ก.ส. ให้เงินกู้แก่เกษตรกรอยู่แล้วแต่หลักเกณฑ์การให้กู้ยืมของ ช.ก.ส. มีเงื่อนไขหลายประการ อาจทำให้เกษตรกรบางรายไม่สามารถกู้เงิน ช.ก.ส. ได้ ส.ป.ก. มีภาระหน้าที่ให้ความช่วยเหลือแก่เกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน เพื่อให้สามารถพัฒนาชีวิตของตนเองได้ และการกู้ยืมรายโครงการนั้น ส.ป.ก. จะให้กู้ยืมวงเงินแค่ไหนเพียงใด ได้กำหนดไว้เป็นแผนเงินทุนฯ ซึ่งจะต้องผ่านการพิจารณาอนุมัติของ สปก. และ สปก. ก็สามารถกำหนดขอบเขตและวงเงินในเรื่องนี้ได้อยู่แล้ว

3) ในทางปฏิบัติกรณีการกู้ยืมรายโครงการ บางครั้งผู้กู้ยืมตามหรือขอถอนตัวจากโครงการ ซึ่งมีเพียงบางราย และมีเกษตรกรรายใหม่ขอเข้าแทน กรณีเช่นนี้หากต้องเสนอขออนุมัติโครงการใหม่เห็นว่าเป็นเรื่องล่าช้า จึงเห็นควรกำหนดว่า กรณีที่โครงการใดได้รับอนุมัติให้กู้ยืมเงินแล้วเมื่อมีการเปลี่ยนตัวผู้รวมโครงการ และสถานที่ดำเนินการถ้าไม่มีข้อสงวนในการอนุมัติโครงการโดยเฉพาะให้มีการเปลี่ยนแปลงในประเด็นดังกล่าวได้

ในการนี้คณะกรรมการฯ มีความเห็นเป็นข้อสังเกต ดังนี้

1) เพิ่มเติมให้ผู้อยู่ในเขตพื้นที่โครงการปฏิรูปที่ดินมีสิทธิกู้ยืมเงินได้ เนื่องจากเห็นว่าในเขตปฏิรูปที่ดินบางพื้นที่อาจมีเกษตรกรอยู่ 2 ประเภท คือ ประเภทที่ได้รับที่ดินจากการปฏิรูปที่ดินและ

ประเภทหนึ่งซึ่งแสดงสิทธิในที่ดิน แยกกระจาย ส่วนที่ถือครองเกินสิทธิตามกฎหมายให้แก่บุคคลอื่น เมื่อมีการจัดที่ดินให้แก่เกษตรกรแล้ว ส.ป.ก. ต้องมีการพัฒนาการเกษตร เช่นการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการชลประทาน ซึ่งอาจจะต้องมีการดำเนินงานร่วมกันระหว่างเกษตรกร 2 ประเภทนี้ หากไม่เปิดกว้างให้ผู้มีหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินกู้ยืมเงินกองทุนไ้จะทำให้เกิดการแบ่งแยกระหว่างผู้ที่ได้รับที่ดินจากการปฏิรูปที่ดินกับผู้ที่มีหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินอยู่ก่อนแล้ว ส่วนการให้กู้ยืมนั้นยอมอยู่ภายใต้แผนเงินทุนการปฏิรูปที่ดิน ซึ่ง ส.ป.ก. ใ้อนุมัติแล้ว การให้เกษตรกรทั้ง 2 ประเภทกู้ยืมภายใต้แผนเงินทุนฯ ดังกล่าวจึงไม่น่าเป็นการระแ่เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดิน

2) ในการพิจารณาทางระเบียบนี้ เนื่องจากหลักเกณฑ์การให้สินเชื่อมีกำหนดไว้ทั้งในระเบียบและในสัญญา จึงเห็นสมควรได้พิจารณาแก้ไขให้สอดคล้องกันคือ การให้เกษตรกรใช้สัญญาเช่าซื้อเป็นหลักประกันการกู้ยืมนั้น ความมุ่งหมายในทางปฏิบัติเพื่อให้ ส.ป.ก. สามารถหักหนี้สินที่ค้างชำระจากเงินค่าเช่าซื้อที่ชำระไว้แล้วได้โดยในการนี้สัญญาเช่าซื้อที่ดิน ในข้อ 12 ก. ให้สิทธิ ส.ป.ก. ที่จะบอกเลิกสัญญาเช่าซื้อที่ดินได้ในกรณีที่เกษตรกรผิดสัญญากู้ยืมเงิน และในข้อ 14(4) ให้ ส.ป.ก. มีอำนาจที่จะนำเงินค่าเช่าซื้อที่เหลือจากการหักเป็นค่าเช่าหรือค่าใช้จ่ายอื่น ๆ มาหักกับหนี้สินที่ค้างชำระตามสัญญากู้ยืมได้ ซึ่งเป็นไปตามความประสงค์แล้วการนำสัญญาเช่าซื้อมาเป็นหลักประกันจึงเป็นเพียงถ้อยคำแสดงความมุ่งหมายดังกล่าวโดยไม่มีรูปแบบในทางกฎหมาย จึงควรเปลี่ยนแปลงวิธีการเรียกสัญญาเช่าซื้อเป็นหลักประกันในการกู้ยืมเสียใหม่ โดยได้กำหนดหลักเกณฑ์การให้กู้ยืมผู้มีสิทธิกู้ยืมเงินได้โดยตรงไว้ในระเบียบนี้

ความเห็น ส.ป.ก.

เห็นสมควรแก้ไขปรับปรุงระเบียบฯ เพื่อให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน ซึ่งทำให้เกิดความคล่องตัวในการปฏิบัติงานและมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น

คำขอ

ขออนุมัติร่างระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการให้กู้ยืมแก่เกษตรกร และสถาบันเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. และให้ ส.ป.ก. จัดทำเสนอประธานคณะกรรมการเพื่อลงนามประกาศใช้ต่อไป

กรรมการได้ให้ข้อสังเกต ดังนี้

1. การเพิ่มคำนิยามว่า "การกู้ยืมเพื่อประกอบเกษตรกรรมให้หมายความรวมถึงการกู้ยืมเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่มีผลใช้อำนาจประโยชน์ในการประกอบเกษตรกรรมด้วย" นั้นอาจ

ตีความได้กว้างขวาง ดังนั้นเพื่อความชัดเจนในการปฏิบัติให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน น่าที่จะกำหนดขอบเขตวาทะคำไขว่ไขว่ที่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องประกอบกิจกรรมได้แก่อะไรบ้าง

2. การกำหนดประเภทการกู้ยืมรายโครงการ เพื่อใช้เงินกองทุนฯ ดำเนินกิจกรรมเสริมของเกษตรกร ในขณะที่ ช.ก.ส. ซึ่งเป็นผู้ดำเนินการเฉพาะด้านอยู่แล้วจะเป็นการสมควรหรือไม่ ด้รับคำชี้แจงจากศูนย์แห่งกองบริหารกองทุนฯ ว่าในการกู้ยืมรายโครงการ ซึ่ง ช.ก.ส. ให้เงินกู้แก่เกษตรกรอยู่แล้ว แต่หลักเกณฑ์การให้กู้ยืมของ ช.ก.ส. มีเงื่อนไขหลายประการ อาจทำให้เกษตรกรบางรายไม่สามารถกู้เงิน ช.ก.ส. ได้ ส.ป.ก. มีหน้าที่ช่วยเหลือเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อให้สามารถพัฒนาอาชีพของตนเองได้ และการกู้ยืมรายโครงการนั้น ส.ป.ก. จะให้กู้ยืมวงเงินแค่ไหนเพียงใด ได้กำหนดไว้เป็นแผนเงินทุนฯ ซึ่งต้องผ่านการพิจารณาอนุมัติของ คปก. ซึ่ง คปก. สามารถกำหนดขอบเขตและวงเงินเรื่องนี้ได้อยู่แล้ว

มติคณะกรรมการ

อนุมัติ

(ร่าง)

ระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการให้กู้ยืมแก่เกษตรกร
และสถาบันเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน
พ.ศ.

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 19 (9) แห่งพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดิน
เพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. 2518 คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม โดยอนุกรรมการ
ว่าด้วยการกระทรวงการคลัง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และรัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงมหาดไทย ออกระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1. ระเบียบนี้เรียกว่า "ระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการให้กู้ยืมแก่เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรในเขต
ปฏิรูปที่ดิน พ.ศ."

ข้อ 2. ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เป็นต้นไป

ข้อ 3. ให้ยกเลิก

(1) ระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ
และเงื่อนไขการให้กู้ยืมแก่เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. 2522

(2) ระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ
และเงื่อนไขการให้กู้ยืมแก่เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน (ฉบับที่ 2)

พ.ศ. 2524

ข้อ 4. ในระเบียบนี้

"คณะกรรมการ" หมายความว่า คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม หรือผู้
ซึ่งคณะกรรมการมอบหมาย

"คณะอนุกรรมการ" หมายความว่า คณะอนุกรรมการโครงการและการเงินกองทุน
การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

วัตถุประสงค์ของการให้ทุน

ขอ 5. การใหญ่ขึ้น มีวัตถุประสงค์ดังนี้

- (1) การยกย่องเพื่อประกอบเกียรติกรรณ
- (2) การยกย่องเพื่อเป็นค่าชดเชย

หมวด 2

คุณสมบัติของผู้มีสิทธิกู้ยืม

ข้อ 6. ผู้มีสิทธิกู้ยืมตามระเบียบนี้ ต้องเป็นเกษตรกรหรือสถาบันเกษตรกร ซึ่งมีคุณสมบัติข้อใดข้อหนึ่งดังต่อไปนี้

- (1) เป็นผู้ไ้รับที่ดินหรือจะไ้รับที่ดินจากการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
- (2) เป็นผู้อยู่ในเขตพื้นที่โครงการปฏิรูปที่ดิน
- (3) สถาบันเกษตรกรซึ่งมีความต้องการ เงินทุนเพื่อนำไปใช้ในการประกอบเกษตรกรรมตามขอบังคับของสถาบันเกษตรกร

หมวด 3

ระยะเวลาการกู้ยืม อัตราดอกเบี้ยที่กู้ยืม

ข้อ 7. ระยะเวลาการกู้ยืม และอัตราดอกเบี้ยที่กู้ยืม ให้เป็นไปดังนี้

(1) กรณีการกู้ยืมเพื่อประกอบเกษตรกรรม แบ่งออกเป็น

- ก. เงินกู้ระยะสั้น กำหนดชำระคืนภายใน 1 ปี อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 12 ต่อปี
- ข. เงินกู้ระยะปานกลาง กำหนดชำระคืนภายใน 3 ปี อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 12 ต่อปี
- ค. เงินกู้ระยะยาว กำหนดชำระคืนภายใน 15 ปี อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 11 ต่อปี

(2) กรณีการกู้ยืมเพื่อเป็นค่าชดเชย กำหนดระยะเวลาชำระคืนภายใน 15 ปี อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 6 ต่อปี

ในกรณีที่สถาบันเกษตรกรกู้ยืมเพื่อให้สมาชิกกู้ยืมต่อ ให้คิดดอกเบี้ย ดังนี้

- (1) การให้กู้ยืมต่อเพื่อการประกอบเกษตรกรรม ไม่ว่าจะเป็นเงินกู้ระยะสั้น ระยะปานกลาง หรือระยะยาว ให้คิดดอกเบี้ยจากสถาบันเกษตรกรร้อยละ 9 ต่อปี
- (2) การให้กู้ยืมต่อเพื่อเป็นค่าชดเชย ให้คิดดอกเบี้ยจากสถาบันเกษตรกรร้อยละ 3 ต่อปี

หมวด 4

หลักประกันการกู้ยืม

ข้อ 8. ภายใต้บังคับข้อ 9 การให้เอกสารการกู้ยืม ให้มีหลักประกันอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

(1) มีอสังหาริมทรัพย์ ซึ่งมีมูลค่าไม่ต่ำกว่าจำนวนเงินที่ขอกู้จำนวน เป็นประกันและกรณีมีอสังหาริมทรัพย์มีจำนวนไม่เพียงพอ ให้มีบุคคลซึ่ง ส.ป.ก. เห็นสมควร เป็นผู้ค้ำประกันด้วย อย่างน้อย 1 คน

(2) มีบุคคลซึ่ง ส.ป.ก. เห็นสมควรอย่างน้อย 2 คน เป็นผู้ค้ำประกัน ทั้งนี้ สำหรับวงเงินที่ขอกู้ยืมไม่เกิน 30,000 บาท

(3) มีบุคคลซึ่ง ส.ป.ก. เห็นสมควรอย่างน้อย 3 คน เป็นผู้ค้ำประกัน ทั้งนี้ สำหรับวงเงินที่ขอกู้ยืมเกินกว่า 30,000 บาท แต่ไม่เกิน 50,000 บาท

(4) มีคณะกรรมการซึ่งมีความต้องการเงินกู้ประเภทเดียวกัน ซึ่งมีจำนวนอย่างน้อย 5 คน ทำหนังสือรับรองตามแบบที่กำหนดร่วมกัน เมื่อผู้รายใดในบรรดาผู้ทำหนังสือรับรองร่วมกัน ยังไม่ชำระหนี้ให้เสร็จตามกำหนด บรรดาผู้ทำหนังสือรับรองร่วมกันมีความรับผิดชอบร่วมกันเพื่อชำระหนี้ดังกล่าวจนเสร็จ ทั้งนี้ การกู้ยืมของแต่ละคนต้องวงเงินกู้ไม่เกิน 100,000 บาท

ข้อ 9. ให้ ส.ป.ก. อาจให้เอกสารผู้เช่าซื้อที่รับจาก ส.ป.ก. กู้ยืมได้ไม่เกินร้อยละ 30 ของทุนเงินที่ชำระค่าเช่าซื้อแล้วกู้ยืมโดยในกองทุนหลักประกัน

ข้อ 10. กรณีสำนักงานเกษตรกรรมเป็นลูกกู้ยืม ให้ผู้ซึ่งเป็นกรรมการทุกคนของสำนักงานเกษตรกรรมเป็นผู้ค้ำประกันเงินกู้ หรือใช้อสังหาริมทรัพย์ที่มีมูลค่าไม่ต่ำกว่าจำนวนเงินที่ขอกู้เป็นหลักประกัน

หมวด 5

วิธีปฏิบัติในการขอกู้ยืม

ข้อ 11. การกู้ยืมให้ดำเนินการยื่นคำขอต่อ ส.ป.ก. จังหวัด ดังต่อไปนี้

(1) การกู้ยืมรายบุคคล

ก. การกู้ยืมไม่เกิน 20,000 บาท ให้ยื่นขอคำขอกู้ยืมตามแบบที่ ส.ป.ก.

กำหนด

ข. การกู้ยืมตั้งแต่ 20,000 บาทขึ้นไปแต่ไม่เกิน 50,000 บาท นอกจากการเสนอคำขอกู้ยืมตาม ก. แล้ว ให้ผู้จัดทำเอกสารประกอบการพิจารณาเพิ่มเติมตามแบบที่ ส.ป.ก. กำหนด

ค. การกู้ยืมระยะยาว วงเงินกู้ตั้งแต่ 50,000 บาทขึ้นไป นอกจากการเสนอคำขอกู้ยืมตาม ก. แล้ว ให้ผู้จัดทำเอกสารประกอบการพิจารณาตามแบบที่ ส.ป.ก. กำหนด

(2) การกู้ยืมรายโครงการ ให้เสนอคำขอกู้ยืมพร้อมจัดทำเอกสารประกอบการพิจารณาตามแบบที่ ส.ป.ก. กำหนด

ข้อ 12. ในการนำเสนอขอกู้ยืมตามข้อ 11 (1) ค. และข้อ 11 (2) ให้ ส.ป.ก. จังหวัดเสนอผ่านความเห็นชอบจาก คปจ. ก่อน แล้วดำเนินการต่อไปตามหมวด 6

หมวด 6

อำนาจการอนุมัติ และการพิจารณาคำขอกู้ยืม

ข้อ 13. การอนุมัติเงินกู้ยืม ให้ดำเนินการดังนี้

(1) การกู้ยืมรายบุคคล

ก. ปฏิรูปที่ดินจังหวัด มีอำนาจอนุมัติการกู้ยืมวงเงินไม่เกิน 20,000 บาท

ข. การกู้ยืมเกินกว่ารายละเอียด 20,000 บาท แต่ไม่เกิน 50,000 บาท ให้ คปจ. เป็นผู้ใช้อำนาจอนุมัติ

ค. การกู้ยืมเกินกว่ารายละเอียด 50,000 บาท แต่ไม่เกิน 100,000 บาท ให้คณะกรรมการเป็นผู้ใช้อำนาจอนุมัติ ยกเว้นการกู้ยืมเป็นค่าชดเชยให้คณะกรรมการเป็นผู้มีอำนาจอนุมัติวงเงินกู้ยืมซึ่งเกินกว่ารายละเอียด 50,000 บาทขึ้นไปโดยไม่จำกัดวงเงิน

ง. การกู้ยืมรายละเอียด 100,000 บาทขึ้นไป ให้นำเสนอคณะกรรมการพิจารณา ทั้งนี้ไม่รวมถึงการกู้ยืมเพื่อเป็นค่าชดเชย

(2) การกู้ยืมรายโครงการ

ก. โครงการซึ่งมีวงเงินกู้ยืมไม่เกิน 500,000 บาท ให้คณะกรรมการเป็นผู้มีอำนาจอนุมัติ

ข. โครงการซึ่งมีวงเงินกู้ยืมเกินกว่า 500,000 บาทขึ้นไป ให้นำเสนอ

คณะกรรมการพิจารณา

การอนุมัติให้กู้ยืมรายบุคคล และรายโครงการ จะต้องอยู่ภายใต้แผนเงินทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมซึ่งได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการแล้ว

ข้อ 14. กรณีสถาบันเกษตรกรเป็นกู้ยืม ให้คณะกรรมการมีอำนาจอนุมัติไม่เกินแห่งละ 500,000 บาท สำหรับวงเงินเกินกว่า 500,000 บาท ให้นำเสนอคณะกรรมการพิจารณา

ข้อ 15. การกู้ยืมรายโครงการที่มีการอนุมัติแล้ว ถ้าไม่มีข้อสงวนในการอนุมัติโครงการ โดยเฉพาะและมีความจำเป็นให้ปฏิรูปที่ดินจังหวัดหรือ คปจ. แล้วแต่กรณีเปลี่ยนแปลงตัวบุคคลในโครงการและสถานที่ดำเนินการตามกิจการที่กู้ยืมได้เท่าที่ไม่ขัดวัตถุประสงค์ของโครงการ โดยปฏิรูปที่ดินจังหวัดมีอำนาจเปลี่ยนแปลงสำหรับการกู้ยืมรายที่ไม่เกินอำนาจอนุมัติตามข้อ 13 (1) ก. และ คปจ. มีอำนาจอนุมัติเปลี่ยนแปลงได้เท่าที่วงเงินกู้ยืมของบุคคลที่มีการเปลี่ยนตัว

ข้อ 16. เมื่อมีการอนุมัติการกู้ยืมรายใดตามหลักเกณฑ์ในข้อ 13 แล้ว ให้กองบริหารกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ดำเนินการเพื่อจ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ให้แก่ผู้กู้ยืมต่อไป

ให้ปฏิรูปที่ดินจังหวัดเป็นผู้ลงนามในคำขอกู้ยืมตามที่ได้รับอนุมัติตามข้อ 13 และ ข้อ 14

หมวด 7

การทำสัญญา และการจ่ายเงิน

ข้อ 17. ให้ ส.ป.ก. จังหวัดดำเนินการให้ผู้จัดทำสัญญาตามแบบสัญญากู้ยืม สัญญาจำนอง สัญญาค้ำประกัน และแบบสัญญาอื่น ๆ (ถ้ามี) ที่จำเป็นให้เป็นไปตามที่ ส.ป.ก. กำหนด

ข้อ 18. ให้เลขาธิการ ส.ป.ก. หรือผู้ซึ่งเลขาธิการ ส.ป.ก. มอบหมาย ลงนามให้กู้ยืมในสัญญากู้ยืมในนามของ ส.ป.ก.

ข้อ 19. การให้เกษตรกรหรือสถาบันเกษตรกรกู้ยืม ให้ ส.ป.ก. พิจารณาจ่ายเป็นสิ่งของหรือตัวเงิน โดยจ่ายคราวเดียวหรือเป็นงวดก็ได้ตามที่ระบุไว้ในสัญญา

ข้อ 20. การให้กู้ยืมโดยจ่ายเป็นสิ่งของ ให้คิดราคาส่งของที่จ่ายให้ไม่เกินราคา

ตลาดแห่งท้องถิ่นนั้น โดยในสัญญาให้กำหนดไว้ว่าผู้กู้ยินยอมรับเอาสิ่งของแทนเงินที่ใหญ่และจะชำระคืนเป็นเงินทั้งหมด

ข้อ 21. ถ้าผู้กู้ยืมไม่ปฏิบัติตามให้เป็นไปตามข้อกำหนดในสัญญาประการหนึ่งประการใด ให้ผู้นั้นหมดสิทธิขอกู้ยืมในโอกาสต่อไป จนกว่าจะได้มีการปฏิบัติตามพันธะกรณีเสร็จสิ้นแล้ว

หมวด 8

การติดตามการไถ่ขายเงินของผู้ และการติดตามการชำระหนี้

ข้อ 22. นับแต่ผู้กู้สามารถดำเนินงานตามกิจกรรมที่ได้กำหนดไว้ใน ส.ป.ก. จังหวัดมีหน้าที่ติดตามสภาพความก้าวหน้าและการไถ่ขายเงินของกิจกรรมหรือโครงการของผู้กู้ เป็นระยะ ๆ ให้เป็นผลดีต่อผู้กู้ และ ส.ป.ก.

ข้อ 23. ส.ป.ก. จังหวัดมีหน้าที่ติดตามให้ผู้กู้ชำระเงินต้นและดอกเบี้ยให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไขและข้อปฏิบัติที่ ส.ป.ก. กำหนด และให้เจ้าหน้าที่ ดังนี้

(1) จัดทำหนังสือแจ้งเตือนผู้กู้ล่วงหน้าประมาณ 30 วัน ก่อนครบกำหนดชำระหนี้ เพื่อให้มาชำระหนี้ตามสัญญา

(2) รายงานผลการจัดเก็บหนี้ ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ให้ ส.ป.ก. ทราบ

หมวด 9

การชำระหนี้

ข้อ 24. การชำระหนี้ให้จ่ายเป็นงวด ๆ ละ 1 ปี นับแต่วันที่กำหนดเริ่มต้นไว้ในสัญญา เว้นแต่จะใดกำหนดไว้ในสัญญาเป็นอย่างอื่น

ข้อ 25. ผู้กู้จะต้องชำระเงินต้นตามงวดพร้อมดอกเบี้ย ยกเว้นในระยะเวลาปลอดชำระคืนเงินต้นให้ชำระเพียงดอกเบี้ยเงินกู้ ทั้งนี้ให้เป็นไปตามสัญญาผู้ยืม

ข้อ 26. ถ้าผู้กู้มาชำระหนี้ไม่พอเมื่อครบกำหนดหรือก่อนกำหนดก็ตาม ให้ ส.ป.ก. จังหวัดดำเนินการตามระเบียบว่าด้วยการ เบิกจ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดิน เพื่อเกษตรกรรม

หมวด 10

การปลอดชำระหนี้ การผ่อนผันการชำระเงินรายงวด การขยายเวลาการชำระหนี้
และการดักออกเบี้ยเงินกู้

ข้อ 27. การปลอดชำระหนี้เงินต้น กระทำได้ในกรณีที่เป็นการกู้ยืมระยะปานกลางหรือระยะยาว ตามที่กำหนดไว้ในสัญญา

ข้อ 28. ในกรณีที่ผู้กู้ไม่สามารถชำระเงินรายงวดและขอผ่อนผันการชำระเงินงวดใด ให้ ส.ป.ก. จังหวัดรวบรวมเหตุผลความจำเป็นพร้อมเสนอความเห็นเพื่อขออนุมัติต่อ คปจ. ในการนี้ คปจ. มีอำนาจผ่อนผันการชำระเงินงวดนั้นได้ไม่เกิน 1 ปี

ในการผ่อนผันตามวรรคหนึ่ง ถ้าผู้กู้ชำระหนี้ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของเงินรายงวดให้ปฏิบัติที่ดินจังหวัดเป็นผู้มีอำนาจอนุมัติ

ในกรณีที่ผู้กู้ได้รับการผ่อนผันการชำระเงินรายงวดมาแล้ว จะได้รับการผ่อนผันการชำระเงินรายงวดต่อไปก็ต่อเมื่อผู้นั้นได้ชำระเงินรายงวดที่ได้รับการผ่อนผันมาครบถ้วนแล้ว

ข้อ 29. ในกรณีที่ผู้กู้ไม่สามารถชำระหนี้ให้เสร็จสิ้นภายในกำหนดเวลาตามสัญญา กู้ยืมและขอขยายเวลาการชำระหนี้ ให้ ส.ป.ก. จังหวัดรวบรวมเหตุผลความจำเป็นพร้อมเสนอความเห็น เพื่อขออนุมัติต่อ คปจ. ขยายเวลาการชำระหนี้ได้ครั้งละไม่เกิน 1 ปี ตามหลักเกณฑ์ต่อไปนี้

(1) เงินกู้ระยะสั้น ให้ขยายเวลาได้ไม่เกิน 1 ครั้ง

(2) เงินกู้ระยะปานกลาง ให้ขยายเวลาได้ไม่เกิน 2 ครั้ง

(3) เงินกู้ระยะยาว ให้ขยายเวลาได้ไม่เกิน 3 ครั้ง

ข้อ 30. ในการขอผ่อนผันการชำระเงินรายงวดตามข้อ 28 หรือการขอขยายเวลาการชำระหนี้ ตามข้อ 29 ผู้กู้จะต้องให้ผู้คำประกันมาจัดทำหนังสือยินยอมให้ดำเนินการดังกล่าวต่อ ส.ป.ก. จังหวัดไว้เป็นหลักฐาน เว้นแต่ผู้กู้ใดจัดให้มีผู้คำประกันที่ยินยอมไม่ยกเหตุแห่งการผ่อนผันหรือขยายระยะเวลาการชำระหนี้มาเป็นเหตุปฏิเสธความรับผิดชอบของผู้คำประกันไว้ล่วงหน้าแล้ว

ข้อ 31. การขอผ่อนผันการชำระเงินรายงวด และการขอขยายเวลาการชำระหนี้ ผู้กู้ต้องแจ้งให้ ส.ป.ก. จังหวัดทราบล่วงหน้าก่อนครบกำหนดชำระ

ข้อ 32. ในกรณีที่มิใช่ภัยทางธรรมชาติ หรือภัยจากโรคพืช หรือศัตรูพืช หรือมีเหตุจำเป็นอื่นเมื่อผู้ร้องขอ ให้คณะกรรมการพิจารณาออกเบี้ยเงินกู้ได้ตามความสมควรแก่กรณี

ข้อ 33. การขอลดการชำระดอกเบี้ยตามข้อ 32 ให้ ส.ป.ก. จังหวัดเสนอเอกสารต่อไปนี้ ต่อ คปจ. เพื่อพิจารณา

- (1) คำขอลดดอกเบี้ยเงินกู้ของผู้
 - (2) รายงานการตรวจสอบความเสียหายของผู้แต่ละรายของ ส.ป.ก. จังหวัด
 - (3) รายละเอียดและเงื่อนไขเกี่ยวกับการขอลดดอกเบี้ยเงินกู้ของเกษตรกรแต่ละราย
- พร้อมแสดงเหตุผลประกอบ
- (4) หลักฐานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องและสมควรเสนอเพื่อประกอบการพิจารณา (ถ้ามี)
- เมื่อ คปจ. ได้ตรวจสอบความถูกต้องแล้ว ให้เสนอคณะกรรมการพิจารณาต่อไป

หมวด 11

การไม่ชำระหนี้ และการเร่งรัดหนี้ตามสัญญา

ข้อ 34. ถ้าผู้กู้ผิดนัดไม่ชำระหนี้ ให้ ส.ป.ก. จังหวัดมีหนังสือเร่งรัดผู้ให้มาชำระหนี้ภายในเวลาที่กำหนด

ข้อ 35. ให้ ส.ป.ก. จังหวัดมีหนังสือแจ้งบอกเลิกสัญญา ในกรณีดังต่อไปนี้

(1) ผู้กู้ผิดนัดไม่ชำระหนี้ 2 งวดติดต่อกัน และไม่ชำระหนี้ภายในเวลาที่กำหนด ในหนังสือเร่งรัดตามข้อ 34.

(2) ผู้กู้ผิดนัดการเข้าทำประโยชน์ตามระเบียบว่าด้วยการให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกร ผู้ได้รับที่ดินจากการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ปฏิบัติเกี่ยวกับการเข้าทำประโยชน์ในที่ดิน

ข้อ 36. ถ้าปฏิรูปที่ดินจังหวัดเห็นว่าการไม่ชำระหนี้เป็นผลมาจากเหตุสุดวิสัย ปฏิรูปที่ดินจังหวัดจะมีคำสั่งให้ถือว่าเป็นการผิดนัดชำระหนี้ โดยผ่อนผันให้ผู้กู้ชำระเงินมาชำระภายในระยะเวลาที่กำหนดก็ได้ แต่ต้องไม่เกินระยะเวลาชำระหนี้ของงวดถัดไป

หมวด 12

เบ็ดเตล็ด

ข้อ 37. วิธีการในการดำเนินงานในส่วนที่ยังมิได้กำหนดไว้ในระเบียบนี้ ให้เป็นไปตามที่เลขาธิการ ส.ป.ก. กำหนด

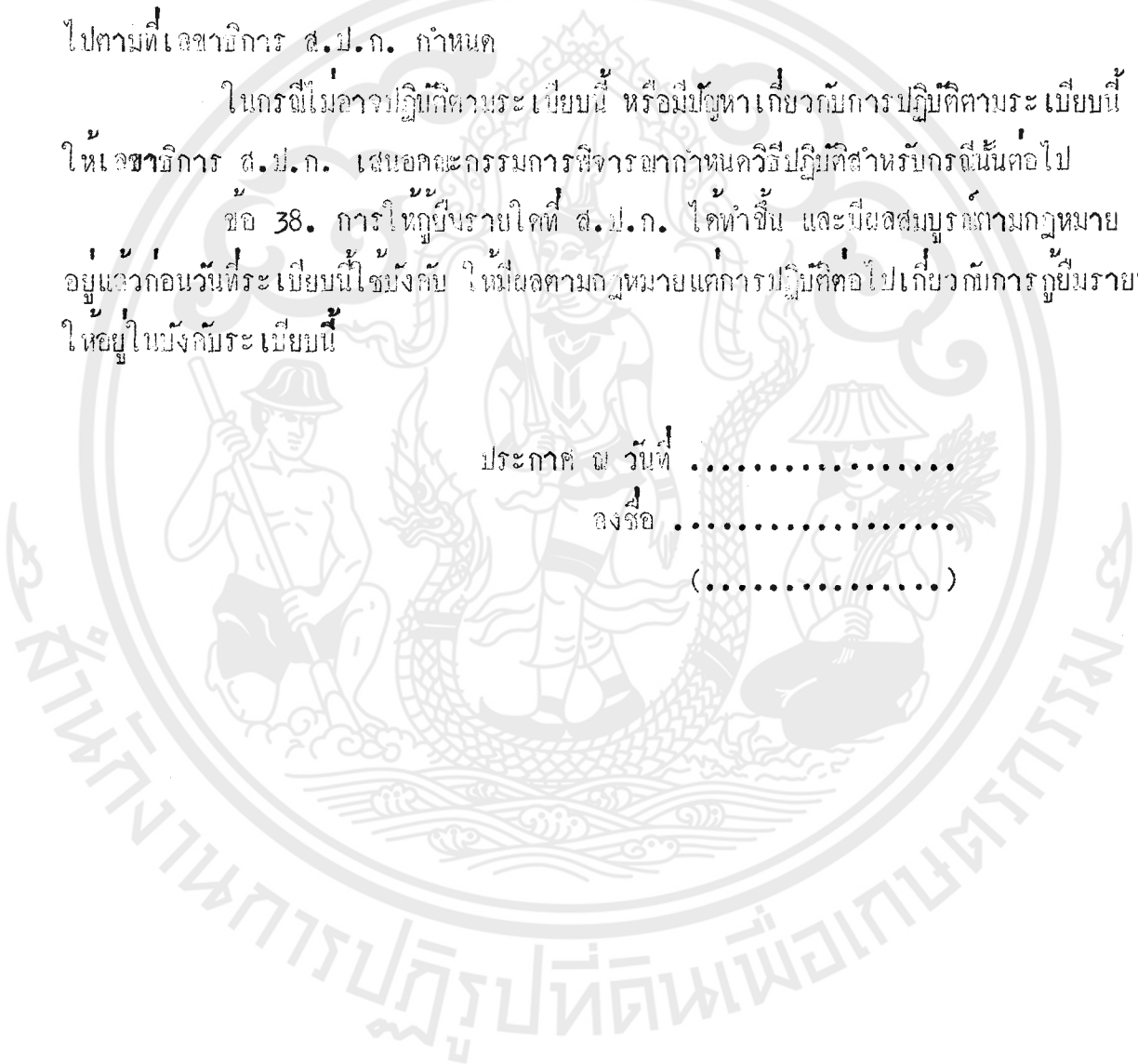
ในกรณีไม่อาจปฏิบัติตามระเบียบนี้ หรือมีปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามระเบียบนี้ ให้เลขาธิการ ส.ป.ก. เสนอคณะกรรมการพิจารณา กำหนดวิธีปฏิบัติสำหรับกรณีนั้นต่อไป

ข้อ 38. การให้กู้ยืมรายไคที่ ส.ป.ก. ใช้จ่ายเงิน และมีผลสมบูรณ์ตามกฎหมาย อยู่แล้วก่อนวันระเบียบนี้ใช้บังคับ ให้มีผลตามกฎหมายแต่การปฏิบัติต่อไปเกี่ยวกับการกู้ยืมรายนั้น ให้อยู่ในบังคับระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่

ลงชื่อ

(.....)

เรื่องที่ 3.3

มาตรการแก้ไขปัญหา กรณีผู้ครอบครองที่ดินของรัฐมาก่อนการประกาศเขตปฏิรูปที่ดิน และมีที่ดินเกินกว่าสิทธิที่จะได้รับตามกฎหมาย

ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการเสนอและชี้แจงว่า ในการประชุมคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ครั้งที่ 1/2535 เมื่อวันที่ 21 กุมภาพันธ์ 2535 ส.ป.ก. ได้เสนอมาตรการแก้ไข ปัญหา กรณีผู้ครอบครองที่ดินของรัฐมาก่อนการประกาศเขตปฏิรูปที่ดินและมีที่ดินเกินกว่าสิทธิที่จะได้รับตามกฎหมายว่า

1. ผู้ครอบครองที่ดินของรัฐเกินกว่าสิทธิที่จะได้รับตามกฎหมาย และมีได้ทำประโยชน์ในที่ดิน ให้ ส.ป.ก. นำที่ดินมาดำเนินการปฏิรูปที่ดินต่อไป
2. ผู้ครอบครองที่ดินของรัฐเกินกว่าสิทธิที่จะได้รับตามกฎหมายและทำประโยชน์ในที่ดินนั้น โดยประกอบเกษตรกรรมประเภทพืชล้มลุก อนุญาตให้เก็บเกี่ยวพืชผลตามฤดูกาลก่อน แล้วให้ ส.ป.ก. นำที่ดินนั้นมาดำเนินการปฏิรูปที่ดินต่อไป ทั้งนี้ เว้นแต่ผู้ครอบครองที่ดินไถ่ลงทุนในที่ดินนั้นไปแล้วเป็นจำนวนมาก ให้นำเสนอคณะกรรมการพิจารณาเป็นการเฉพาะราย
3. ผู้ครอบครองที่ดินของรัฐเกินกว่าสิทธิที่จะได้รับตามกฎหมาย และทำประโยชน์ในที่ดินนั้น โดยประกอบเกษตรกรรมและลงทุนการเกษตรประเภทไม้ยืนต้นไปแล้ว ให้ ส.ป.ก. จัดให้เขาชั่วคราวเพื่อให้ผู้ครอบครองที่ดินได้รับประโยชน์กับต้นทุนที่ลงไปแล้ว จึงนำที่ดินนั้นมาดำเนินการปฏิรูปที่ดิน ทั้งนี้ ให้นำเสนอคณะกรรมการพิจารณาเป็นราย ๆ โดยการจัดให้เขาชั่วคราว ตามมาตรการแก้ไขปัญหานี้ มีใช้การจัดที่ดินให้เกษตรกรตามมาตรา 30 แห่งพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ.2518 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2532 ฉะนั้น ผู้เขาจึงไม่มีสิทธิในการโอนและแบ่งแยกที่ดินที่ได้รับอนุญาตให้เขารวมทั้งสิทธิการเช่าไม่ตกทอดทางมรดกแก่ทายาทโดยธรรม เว้นแต่ได้รับการพิจารณาอนุญาตจากคณะกรรมการ เป็นการเฉพาะราย

คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ได้พิจารณาเรื่องมาตรการแก้ไขปัญหาดังกล่าว และมีมติให้มีการดำเนินการชำระค่าชดเชยที่ดิน ในส่วนที่เกษตรกรถือครองไว้เกินสิทธิ และเห็นชอบในหลักการตามที่ ส.ป.ก. เสนอ แต่เรื่องการปฏิเสธสิทธิโดยการจัดให้เขาชั่วคราวหรือโดยวิธีใดให้ ส.ป.ก. พิจารณารับปรึกษากับผู้ทรงคุณวุฒิ

ส.ป.ก. ได้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะกรรมการพิจารณากฎหมายและระเบียบพิจารณาในการประชุมครั้งที่ 18-21/2535 เมื่อวันที่ 1, 8, 22 และ 29 กรกฎาคม 2535 สรุปปัญหาได้ดังนี้

สาเหตุของปัญหาสืบเนื่องมาจากการที่ ส.ป.ก. ได้รับที่ดินของรัฐ ประเภทต่าง ๆ มาดำเนินการปฏิรูปที่ดินตามกฎหมายที่ดิน และมีผู้ถือครองที่ดินรายใหญ่ครอบครองทำประโยชน์อยู่บางราย ได้ลงทุนไปแล้วเป็นจำนวนมากโดยเฉพาะอย่างยิ่งในเขตปฏิรูปที่ดินจังหวัดกระบี่ มีผู้ลงทุนทำสวนยางพารา และปลูกน้ำมันพืชเนื้อที่เกินกว่า 100 ไร่ ตามข้อมูลของสำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดกระบี่ เมื่อวันที่ 10 ตุลาคม 2534 มีถึง 98 ราย 199 แปลง เนื้อที่ 24,679-1-63 ไร่ ในที่ดินสาธารณะประโยชน์ใน เขตอำเภอเขาพนม อำเภอคลองท่อม และอำเภอลำทับ จังหวัดกระบี่ ซึ่ง ส.ป.ก.กระบี่ เชื่อว่าหาก กระจายสิทธิตามกฎหมายปฏิรูปที่ดิน ก็คงทำได้ยาก จึงได้เสนอวิธีการมายัง ส.ป.ก. ยกตัวอย่างการ อนุญาตให้ใช้ที่ดินในเขตนิคมสหกรณ์อ่าวลึก เพื่อจัดที่ดินใหญ่ครอบครองในรูปของการให้เช่าเป็น 2 แบบ

แบบแรก เก็บค่าเช่าเป็นรายปี สิ้นปีทำสัญญาครั้งหนึ่ง ปีแรกคงเก็บค่าเช่าไม่ต่ำกว่า 100 บาท/ไร่ การต่อสัญญาจะกระทำไปเรื่อย ๆ จนกว่าหมดอายุการเก็บเกี่ยวผลผลิต แต่ทั้งนี้อายุ การต่อสัญญาเมื่อรวมกันแล้วไม่ควรเกิน 20 ปี

แบบที่สอง เก็บค่าเช่าปีแรกไม่ต่ำกว่า 100 บาท/ไร่ อายุสัญญาเช่าไม่เกิน 15 ปี หรือ 20 ปี ทั้งนี้ แล้วแต่พืชที่ปลูกหลังจากนั้นให้มีการปรับค่าเช่าได้ตามความเหมาะสมทุก ๆ 3 ปี หรือ 5 ปี โดยกำหนดเป็นเงื่อนไขไว้ในสัญญา

ผลคืออันเกิดจากการนำที่ดินแปลงใหม่ไปให้เช่านี้ ส.ป.ก.กระบี่ เห็นว่าจะทำให้ ส.ป.ก. ได้รับประโยชน์และขจัดปัญหาได้ดังนี้

(1) ขจัดปัญหาการที่ผู้รับการกระจายสิทธิไม่มีความสามารถจ่ายเงินค่าชดเชยให้กับ ผู้ถือครองที่ดินรายเดิมได้ และป้องกันการกระจายสิทธิแบบแอบแฝง ซึ่งไม่เป็นไปตามกฎหมายและ เจตนารมณ์ของ ส.ป.ก.

(2) ส.ป.ก. จะมีรายได้จากการเก็บค่าเช่าที่ดินเช่ากองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อ เกษตรกร รมอย่างสม่ำเสมอและค่อนข้างแน่นอนเนื่องจากพืชที่ปลูกเป็นพืชยืนต้น

(3) เมื่อสัญญาเช่าที่ดินครบกำหนด ที่ดินแปลงนั้นยังคงเป็นของ ส.ป.ก. ซึ่งสามารถ นำที่ดินนั้นไปจัดให้เกษตรกรรายอื่นต่อไปได้อย่างเต็มที่

ความเห็นคณะกรรมการพิจารณากฎหมายและระเบียบ

คณะกรรมการพิจารณากฎหมายและระเบียบได้พิจารณาปัญหาดังกล่าวข้างต้นแล้ว มีความเห็นดังนี้

1. อำนาจในการจัดที่ดินของ ส.ป.ก. เป็นไปตามมาตรา 30 แห่ง พ.ร.บ.การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ.2518 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2532 ซึ่งกำหนดวิธีการจัดที่ดินของรัฐโดยให้เกษตรกรเช่าหรือจัดให้โดยเรียกเก็บค่าชดเชยหรือเสียค่าธรรมเนียมในการโอนและรังวัดและค่าปรับปรุงพัฒนาที่ดิน แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ เนื้อที่ ส.ป.ก. จะมีอำนาจจัดให้ได้นั้นไม่เกินจำนวนที่กำหนดในกฎหมาย การจัดให้เช่าชั่วคราวในจำนวนเกินกว่าที่กำหนดตามมาตรา 30 จึงไม่มีอำนาจตามกฎหมายที่จะทำได้ อย่างไรก็ตามถ้าระยะเวลาในการให้เช่าชั่วคราวไม่ยาวนานเกินกว่าระยะเวลาที่จำเป็นในการดำเนินคดีให้ผู้ครอบครองต้องขนย้ายทรัพย์สินออกจากที่ดิน (ประมาณ 3-5 ปี) แล้ว การดำเนินการดังกล่าวก็อาจกระทำได้โดยเป็นลักษณะของการประนีประนอมยอมความระหว่างกัน

2. สำหรับปัญหาที่คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประสงค์ให้พิจารณาหาหนทางปฏิเสธสิทธิของผู้ครอบครองดังกล่าวนี้ ถ้าบุคคลนั้นมี ส.ค.1 หรือหนังสือสำคัญสำหรับที่ดินอื่นโดยอยู่แต่ปัญหาว่าใครมาโดยชอบหรือไม่ การหาหนทางเพื่อปฏิเสธสิทธิก็เป็นการสมควรอยู่ แต่ถ้าตามข้อเท็จจริงปรากฏว่าเป็นผู้เข้าไปครอบครองที่ดินของรัฐ โดยพลการและไม่มีเอกสารสิทธิใดสนับสนุนก็ไม่มี ความจำเป็นใด ๆ ที่จะต้องดำเนินการเพื่อปฏิเสธสิทธิของผู้นั้น

3. การแก้ไขปัญหากรณีผู้ถือครองที่ดินของรัฐเกินจำนวนเนื้อที่ ส.ป.ก. มีอำนาจจัดได้ตามกฎหมาย สมควรดำเนินการดังนี้

3.1 กรณีผู้ถือครองที่ดินเนื้อที่ไม่เกิน 100 ไร่ ให้พิจารณาถึงระยะเวลาการถือครองที่ดินนั้น ถ้าเป็นการถือครองก่อนเวลาที่คณะกรรมการกำหนด ตามมาตรา 30 วรรคสาม แห่ง พ.ร.บ.การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ.2518 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2532 ก็ให้ดำเนินการจัดที่ดินให้ตามจำนวนเนื้อที่ที่ถือครอง แต่ถ้าเป็นการถือครองภายหลังเวลาที่คณะกรรมการกำหนด ให้ดำเนินการจัดที่ดินให้ ตามมาตรา 30 วรรคหนึ่ง แห่ง พ.ร.บ.การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. 2518 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2532 ส่วนที่เกินสิทธิให้ ส.ป.ก. นำมาดำเนินการปฏิรูปที่ดินต่อไป

3.2 กรณีผู้ถือครองที่ดินเนื้อที่เกิน 100 ไร่ แต่ไม่เกิน 1,000 ไร่ ซึ่งผู้ถือครองประเภทนี้จำนวนมาก การเข้าทำประโยชน์ในที่ดินของรัฐโดยพลการเป็นความผิดตามกฎหมายอยู่แล้ว และอาจมีโทษจำคุก 1 ปี หรือ 3 ปี แล้วแต่ประเภทของที่ดิน แต่ที่เป็นอยู่ขณะนี้เจ้าหน้าที่ไม่มีกำลังที่จะทำให้เกิดการปฏิบัติตามกฎหมาย เพราะต้องดำเนินการโดยลำพังตนเอง ขาดความสนับสนุน

อย่างจริงจัง และหาความร่วมมือโดยใกล้ชิดจากหน่วยงานอื่นในด้านการปราบปรามและในด้านการพัฒนาสังคม การที่ ส.ป.ก. ต้องต่อสู้หรือพลท้องถิ่นโดยลำพังเพียงหน่วยงานเดียวจึงเป็นไปได้ยาก ฉะนั้น ในการเข้าไปดำเนินการควรประสานงานกับฝ่ายปกครอง ฝ่ายตำรวจ ฝ่ายพัฒนาสังคม ในหลายกระทรวงทบวงกรม เพื่อร่วมกันดำเนินการในพื้นที่นั้นให้พร้อม ๆ กัน เพื่อลดข้อพิพาทของท้องถิ่น ในการต่อต้านลงให้ได้ นอกจากการเนื้กกำลังกันดังกล่าวแล้ว การผลักดันปัญหาให้ปรากฏต่อสาธารณชน จะเป็นการช่วยให้การปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมายสามารถบังเกิดผลได้ง่ายขึ้น สมควรมีการแต่งตั้ง คณะอนุกรรมการพิจารณาวางแผนการดำเนินการแก้ไขปัญหามิใช่เฉพาะพื้นที่โดยมีตัวแทนสื่อมวลชน นักวิชาการและองค์กรอาสาสมัครเอกชน ประกอบด้วย และเพื่อให้บรรลุผลในการแก้ไขปัญหานั้น ควรมี การประสานงานอย่างจริงจังกับคณะอนุกรรมการพิจารณาวางแผนการดำเนินงานปฏิรูปที่ดินในส่วนกลาง

3.3 กรณีผู้ถือครองที่ดินเนื้อที่เกิน 1,000 ไร่ แต่ไม่เกิน 10,000 ไร่ ซึ่งอาจ มีการดำเนินการโรงงานอยู่ควยการแปรสภาพการครอบครองของผู้ถือครองดังกล่าว เพื่อนำที่ดินมาจัด ให้ถูกต้องตามกฎหมาย น่าจะเป็นวิธีการที่ดีที่สุด ซึ่งสมควรดำเนินการ 2 วิธี คือ

(1) การชักจูงใจ มีแนวทางดำเนินการดังนี้

ก. เปรจจากกระจายสิทธิการถือครองที่ดินเพื่อนำที่ดินส่วนที่เกินสิทธิ มาจัดให้แก่เกษตรกรโดย ส.ป.ก. ดำเนินการให้เกษตรกรที่ได้รับการจัดที่ดินมีความผูกพันที่จะต้องส่ง ผลิตผลทางการเกษตรป้อนสู่โรงงาน ซึ่งจะไ้ประโยชน์โดยชอบด้วยกฎหมายตรงความต้องการของ ทั้ง 3 ฝ่าย

ข. ดำเนินการเช่นเดียวกับ ก. แต่ให้จัดตั้งสถาบันเกษตรกรขึ้น เพื่อเป็นผู้ได้รับการจัดที่ดินจากการปฏิรูปที่ดินแทนการจัดที่ดินให้แก่เกษตรกรรายบุคคลซึ่งน่าจะทำได้ การดำเนินงานในอนาคตเป็นไปได้โดยง่ายกว่าแบบ ก.

ในการดำเนินการตามแนวทางแก้ไขปัญหาดังกล่าว หากพิจารณาเห็น สมควรกำหนดค่าชดเชยให้กำหนดโดยพิจารณาจากการพัฒนาที่ดินของผู้ถือครองว่าไ้ลงทุนใน การพัฒนาที่ดินไ้ทำไ้แล้วในที่ดินนั้นเพียงใด รวมทั้งคำนึงถึงประโยชน์ที่ผู้ถือครองไ้รับไ้แล้ว ตลอดจน ค่าเสื่อมตามความเป็นจริง

(2) การผลักดันให้ผู้กระทำการฝ่าฝืนกฎหมายต้องยินยอมปฏิบัติตาม กฎหมาย โดยดำเนินการแนวทางเดียวกับที่กล่าวมาใน ข้อ 3.2

อนึ่ง ในการนี้คณะกรรมการพิจารณากฎหมายและระเบียบ มีข้อสังเกตว่า ขณะนี้การจัดที่ดินในบางพื้นที่ประชาชนเริ่มเรียกร้องที่จะขอรับการจัดที่ดินตามกฎหมายอื่นแทนกฎหมายปฏิรูปที่ดิน มีสาเหตุประการหนึ่งจากการมีสวนราชการหลายแห่งที่ดำเนินการจัดที่ดินโดยอาศัยกฎหมายหลายฉบับให้สิทธิในที่ดินแตกต่างกัน ก่อให้เกิดปัญหาความสับสนลำในเรื่องสิทธิในที่ดิน โดยเฉพาะอย่างยิ่งสิทธิที่ได้รับจากการปฏิรูปที่ดิน มีข้อห้ามโอนไปยังบุคคลอื่น โดยไม่จำกัดระยะเวลา ซึ่งแตกต่างกับสิทธิตามกฎหมายอื่นที่ห้ามโอนเฉพาะภายในช่วงระยะเวลาหนึ่งเท่านั้น ทำให้ไม่ได้รับความร่วมมือในการดำเนินงานปฏิรูปที่ดิน โอกาสที่ ส.ป.ก. จะประสบความสำเร็จในอนาคตเป็นไปได้ยาก สมควรเสนอให้มีการพิจารณาแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการจัดที่ดินของสวนราชการต่าง ๆ ให้สอดคล้องสัมพันธ์กัน เพื่อให้การจัดที่ดินเป็นไปในแนวทางเดียวกัน ความเห็นของ ส.ป.ก.

ส.ป.ก. เห็นสมควรให้กำหนดวิธีดำเนินการแก้ไขปัญหาดังกล่าวของที่ดินของรัฐเกินจำนวนเนื้อที่กฎหมายปฏิรูปที่ดินกำหนดไว้ให้สอดคล้องกับความเห็นของคณะกรรมการพิจารณากฎหมายและระเบียบ ดังต่อไปนี้

1. จัดให้ผู้ครอบครองที่เป็นเกษตรกรเข้าทำประโยชน์ เช่า หรือเช่าซื้อตามหลักเกณฑ์ในกฎหมายปฏิรูปที่ดิน มาตรา 30

2. ที่ดินส่วนที่เกินกว่าสิทธิที่จะมีได้ ให้มีการเจรจากลับมาเป็นของ ส.ป.ก. โดยกำหนดค่าชดเชยตามความเหมาะสม และจัดให้แก่เกษตรกรรายอื่น

3. หากมีความจำเป็นที่ผู้ครอบครองที่ดินไม่สามารถเก็บผลผลิตหรือขนย้ายทรัพย์สินออกจากที่ดินในทันที ก็อาจประนีประนอมให้อยู่ในที่ดินอีกระยะหนึ่ง แต่หากไม่มีเหตุเช่นนั้นและผู้ครอบครองไม่ยินยอมออกจากที่ดินก็จะดำเนินการคดีตามกฎหมาย

4. กรณีที่ผู้ครอบครองที่ดินได้ลงทุนในที่ดินเป็นการปลูกไม้ยืนต้น เช่น ปาล์ม สวนยาง ก็อาจชดเชยตามความจำเป็น โดยพิจารณาจากการลงทุนที่ได้ทำไว้แล้ว และประโยชน์ที่ผู้ลงทุนได้รับไปแล้วตลอดจนค่าเสื่อมตามความเป็นจริง โดยจะเสนอให้คณะกรรมการพิจารณาเป็นรายกรณีไป

5. มาตรการอื่น ๆ จะนำความเห็นของคณะกรรมการกฎหมายและระเบียบมาปรับใช้เป็นกรณีไป

คำขอ

ขออนุมัติแนวทางแก้ไขปัญหากรณีผู้ถือครองที่ดินของรัฐเกินจำนวน เนื้อที่
ส.ป.ก. มีอำนาจจัดได้ตามกฎหมาย ตามความเห็นของ ส.ป.ก.

มติคณะกรรมการ

อนุมัติและให้ประเมินผลการดำเนินงานเพื่อเสนอปัญหาอุปสรรคให้คณะรัฐมนตรี
ชุดใหม่ ได้พิจารณากำหนดนโยบายที่ดินของส่วนราชการต่าง ๆ ให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน

เรื่องที่ 3.4

การโอนและการตกทอดทางมรดกสิทธิในเขตปฏิรูปที่ดิน

ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการเสนอและชี้แจงว่า ตามที่คณะกรรมการไคว้มีมติ

ในการประชุม ครั้งที่ 5/2533 เมื่อวันที่ 10 ตุลาคม 2533 อนุมัติหลักการโอนและตกทอดทาง
มรดกการเข้าทำประโยชน์ในที่ดินของ เกษตรกรผู้ได้รับสิทธิจากการปฏิรูปที่ดิน สรุปได้ดังนี้

1. การโอนสิทธิการเข้าทำประโยชน์โอนเฉพาะแก่เกษตรกรซึ่งเป็นสามีหรือ
ภริยาหรือบุตรที่บรรลุนิติภาวะของผู้ได้รับสิทธิการเข้าทำประโยชน์เพียงบุคคลใดบุคคลหนึ่ง เท่านั้น
เว้นแต่ที่ดินจะมีขนาดที่สามารถแบ่งแยกได้และเพียงพอแก่การครองชีพ ก็ให้ดำเนินการตามความ
ประสงค์ของ เกษตรกรผู้ได้รับสิทธิการเข้าทำประโยชน์

2. การตกทอดทางมรดก

2.1 ให้สิทธิการเข้าทำประโยชน์ตกแก่สามีหรือภริยาของเกษตรกรผู้ได้รับ
สิทธิการเข้าทำประโยชน์เป็นอันดับแรก

2.2 กรณีไม่มีบุคคลตาม 2.1 ให้สิทธิการเข้าทำประโยชน์ตกแก่ทายาท
โดยธรรมเฉพาะบุตรที่เป็นเกษตรกรและบรรลุนิติภาวะเพียงรายเดียว

2.3 หากมีบุคคลตาม 2.2 หลายคน ให้แยกพิจารณาเป็น.....

.....

3. ให้คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดเป็นผู้มีอำนาจพิจารณาตามข้อ 1 และ 2
เกษตรกรผู้ได้รับ โอนและ เกษตรกรผู้รับมรดก จะต้องเป็นเกษตรกรที่มีได้รับ
สิทธิจากการปฏิรูปที่ดิน และไม่มีที่ดินทำกินเป็นของตนเองเพียงพอแก่การครองชีพอยู่แล้ว.....

.....

.....

และมีมติครั้งที่ 3/2534 เมื่อวันที่ 6 พฤษภาคม 2534 ให้นำมติครั้งที่ 5/2533 มาใช้บังคับกับการโอนและตกทอดทางมรดกสิทธิการเช่าหรือเช่าซื้อโดยอนุโลมนั้น

บัดนี้คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดบางจังหวัดพิจารณาการโอนหรือตกทอดทางมรดกการเช่าทำประโยชน์แล้วมีเหตุผลความจำเป็นที่ไม่สามารถปฏิบัติตามมติคณะกรรมการที่กำหนดไว้ได้ และมีกรณีเป็นอย่างอื่น จึงนำเสนอคณะกรรมการเพื่อไม่รื้อพิจารณา รวม 7 จังหวัด รวมทั้งสิ้น 13 ราย ดังนี้

1. จังหวัดพิจิตร จำนวน 2 ราย คือ

(1) นายไสว ศรีโสภา ผู้ได้รับสิทธิการเช่าทำประโยชน์ เนื้อที่ 15 ไร่ เสียชีวิต มีทายาท คือ บุตร 4 คน และภริยาเสียชีวิตแล้ว

ผู้ขอรับมรดกคือ นางทองใบ คำสุข (บุตร) ซึ่งได้รับสิทธิจาก ส.ป.ก. แล้ว 18 ไร่ (ทายาทรายอื่นสละสิทธิหมด)

(2) นายเจริญ รอดจินดา ผู้ได้รับสิทธิการเช่าทำประโยชน์ เนื้อที่ 17 ไร่ เสียชีวิต มีทายาท คือ ภริยา (ได้รับสิทธิจาก ส.ป.ก. แล้ว 18 ไร่) และบุตร 3 คน (ไม่บรรลุนิติภาวะและไม่อาจชีพประกอบเกษตรกรรม)

ผู้ขอรับมรดก คือ นางจำลอง รอดจินดา (ภริยา) ซึ่งได้รับสิทธิจาก ส.ป.ก. แล้ว 18 ไร่

ความเห็น ส.ป.ก. ควรอนุญาตตามความเห็นของ คปจ.

2. จังหวัดสระบุรี จำนวน 3 ราย คือ

(1) นายพัก คุหา ผู้ได้รับสิทธิการทำประโยชน์ เนื้อที่ 23-2-57 ไร่ เสียชีวิต มีทายาท คือ บุตร 5 คน และภริยาเสียชีวิตแล้ว

ผู้ขอรับมรดก คือ นางจำรัส คำมา ซึ่งเป็นบุตรของบุตรคนที่ 1 ของผู้ตาย

(2) นางสาว ดวงอินทร์ ผู้ได้รับสิทธิการทำประโยชน์ เนื้อที่ 12-0-74 ไร่ เสียชีวิต มีทายาท คือ บุตร 8 คน และสามีเสียชีวิตแล้ว

ผู้ขอรับมรดก คือ นางน้ำฝน สীগพลี ซึ่งเป็นบุตรของบุตรคนที่ 3 ของผู้ตาย
ความเห็น ส.ป.ก. ควรอนุญาตตามความเห็นของ คปจ.

(3) นางทอง พุดจันทิก ผู้ได้รับสิทธิการทำประโยชน์ เนื้อที่ 20-0-08 ไร่ ขอโอนสิทธิให้แก่ นายนพดล สองจันทิก และ น.ส.ชลธิชา สองจันทิก ซึ่งเป็นบุตร

ของบุตรคนที่ 4 ของ นางทอง พุคจันทิก

ผู้รับโอน คือ นายนพพล สองจันทิก และ น.ส.ชลธิชา สองจันทิก ซึ่งเป็น
บุตรของบุตรคนที่ 4 ของ นางทอง พุคจันทิก (บุตรของนางทอง พุคจันทิก มีที่ดินเป็นของตนเอง
คนละประมาณ 10 ไร่)

ความเห็น ส.ป.ก. ตรวจสอบถูกต้องตามความเห็นของ คปจ.

3. จังหวัดขอนแก่น จำนวน 2 ราย คือ

(1) นายสิทธิ ตาเมือง ผู้ได้รับสิทธิการทำประโยชน์ เนื้อที่
18-2-53 ไร่ เสียชีวิต มีทายาท คือ ภริยาไม่จดทะเบียนสมรส

ผู้ขอรับมรดก คือ นางฉกร ทองขาว ซึ่งเป็นภริยาไม่จดทะเบียนสมรส

(2) นายชง แซ่เตียว ผู้ได้รับสิทธิการทำประโยชน์ เนื้อที่
21-1-63 ไร่ เสียชีวิต มีทายาท คือ ภริยาไม่จดทะเบียนสมรส

ผู้ขอรับมรดก คือ นางสมพร อักษรศิริ ซึ่งเป็นภริยาไม่จดทะเบียนสมรส

ความเห็น ส.ป.ก. ตรวจสอบถูกต้องตามความเห็นของ คปจ.

4. จังหวัดยโสธร จำนวน 1 ราย คือ

นายเลิศ กาลือ ผู้เจ้าที่ดิน ส.ป.ก. เนื้อที่ 34-0-12 ไร่ เสียชีวิต
มีทายาท คือ ภริยาไม่จดทะเบียนสมรส และบุตรอายุ 5 ปี

ผู้ขอรับมรดก คือ นางแดงพิย มาโง่ง ซึ่งเป็นภริยาไม่จดทะเบียนสมรส

ความเห็น ส.ป.ก. ตรวจสอบถูกต้องตามความเห็นของ คปจ.

5. จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 3 ราย คือ

(1) นางสาวดี บุตรสอน ผู้ได้รับสิทธิการทำประโยชน์จาก ส.ป.ก.
เนื้อที่ 24-2-77 ไร่ เสียชีวิต มีทายาท คือ สามีนและบุตร จำนวน 4 คน

ผู้ขอรับมรดก คือ นายสีลว บุตรสอน (สามีน) ขอรับ 14-2-77 ไร่ และ
นางวริน มะณีเลิศ (พี่น้องร่วมบิดามารดาเดียวกัน) ขอรับ 10 ไร่

ความเห็น ส.ป.ก. ตรวจสอบถูกต้องตามความเห็นของ คปจ.

(2) นายน้อย ไชยลัง ผู้ได้รับสิทธิการทำประโยชน์จาก ส.ป.ก.
เนื้อที่ 24-1-98 ไร่ เสียชีวิต มีทายาทคือ บุตร 2 คน

ผู้รับมรดก คือ นายสุคติ ไช้สังข์ เป็นบุตรชาย 10-3-22 ไร่ โดยมี
ที่ดิน ส.ป.ก. อยู่ 10 ไร่ และ นางจันทา หาพันธ์ เป็นบุตรชาย 13-2-76 ไร่ เพื่อยกให้แก่
นายลำไผ่ หาพันธ์ บุตร ซึ่งยังไม่มีที่ดินทำกินเป็นของตนเอง

ความเห็น ส.ป.ก. เห็นควรอนุญาตตามความเห็นของ คปจ.

(3) นายจำรัส ถิ่นทัพไทย ผู้ได้รับสิทธิการทำประโยชน์จาก ส.ป.ก.
เนื้อที่ 22-1-32 ไร่ เสียชีวิต มีทายาท คือ นางนิ่ว ถิ่นทัพไทย (มารดา)

ผู้ขอรับมรดก คือ นายเรียบ ถิ่นทัพไทย เป็นพี่น้องร่วมบิดามารดาเดียวกัน

ความเห็น ส.ป.ก. เห็นควรอนุญาตตามความเห็นของ คปจ.

6. จังหวัดเพชรบูรณ์ จำนวน 1 ราย คือ

นายชยุ อ่อนสระ ผู้ได้รับสิทธิการทำประโยชน์จาก ส.ป.ก. เนื้อที่
40-2-13 ไร่ เสียชีวิต มีทายาท คือ นางชู อ่อนสระ ภริยาไม่จดทะเบียนสมรส

ผู้ขอรับมรดก คือ นางชู อ่อนสระ ซึ่งเป็นภริยาไม่จดทะเบียนสมรส

ความเห็น ส.ป.ก. เห็นควรอนุญาตตามความเห็นของ คปจ.

7. จังหวัดสุรินทร์ จำนวน 1 ราย คือ

นางทองจันทร์ จามิกร ได้รับสิทธิการทำประโยชน์จาก ส.ป.ก.
เนื้อที่ 18-1-90 ไร่ เสียชีวิต มีทายาท คือ บุตร 2 คน อายุ 13 และ 11 ปี สามีเสียชีวิตและ
มีนางใบ นามโสม มารดา

ผู้ขอรับมรดก คือ นางใบ นามโสม มารดา

ความเห็น ส.ป.ก. เห็นควรอนุญาตตามความเห็นของ คปจ.

ทั้งนี้รายละเอียดของความเห็นของ คปจ. และ ส.ป.ก. ปรากฏตามตาราง
ที่แนบในวาระการประชุม

คำขอ

1. อนุมัติให้ผู้ขอทั้ง 13 ราย จำนวน 7 จังหวัด รับมรดกสิทธิได้ตามความ
เห็นของ คปจ. และ ส.ป.ก.

2. เนื่องจากในหลายจังหวัดปรากฏข้อเท็จจริงที่เหมือนหรือคล้ายคลึงกันขอเท็จจริง
ของกรณีทั้ง 7 จังหวัด เสนอคณะกรรมการพิจารณา ซึ่งอาจอนุญาตได้ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่
คณะกรรมการเห็นชอบแล้ว ฉะนั้นเพื่อเป็นการลดภาระการพิจารณาของคณะกรรมการ ส.ป.ก. จึง

ขออนุมัติว่าหากมีข้อเท็จจริงในทำนองเดียวกับที่คณะกรรมการได้อนุมัติไปแล้ว ก็ให้คณะกรรมการพิจารณากฎหมายและระเบียบ เป็นผู้มีอำนาจพิจารณาแทนได้ แล้วรายงานให้คณะกรรมการทราบ
มติคณะกรรมการ

อนุมัติทั้ง 2 ข้อ

เรื่องที่ 3.5

ขออนุญาตใช้พื้นที่สร้างศูนย์ธรรมชาติเขาใหญ่ และที่พักอาศัยพนักงาน

ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการเสนอและชี้แจงว่า ตามที่ กรม. มีมติในการประชุม เมื่อวันที่ 30 ธันวาคม 2534 เห็นชอบเรื่อง การพัฒนาการท่องเที่ยวเขาใหญ่ "ข้อ 1 ไม่ให้บ้านพัก ค้างคืนทั้งประเภทให้เช่าและบ้านพักอาศัย ทั้งของส่วนราชการ และรัฐวิสาหกิจในเขาใหญ่" และ "ข้อ 2 บ้านพักอาศัยของพนักงานข้าราชการลูกจ้างของส่วนราชการ เห็นควรให้ส่วนราชการเจ้าของ บ้านพักจัดทำแผนงานและโครงการเพื่อโยกย้ายลงมาปลูกสร้างอยู่ในบริเวณเชิงเขาทั้งหมดโดยด่วน โดยให้สำนักงานประมาณดำเนินการตามความจำเป็นและเหมาะสม" นั้น การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) ได้ประสานงานเบื้องต้นกับกรมป่าไม้ขอใช้พื้นที่บริเวณทามะปราง หมู่ 3 ตำบลหมูสี อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา เนื้อที่ประมาณ 300 ไร่ เพื่อใช้เป็นพื้นที่รองรับของ ททท. ตามมติ กรม. ดังกล่าว ซึ่งเมื่อตรวจสอบแล้วปรากฏว่าพื้นที่ ททท. จะขอใช้ดังกล่าวอยู่ในพื้นที่ป่าจำแนก จากป่าไม้ถาวรป่าเขาใหญ่ ตามมติ กรม. เมื่อวันที่ 3 มีนาคม 2530 โดยให้ ส.ป.ก. นำมาดำเนินการปฏิรูปที่ดิน และได้มีพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในท้องที่อำเภอสีคิ้ว อำเภอสูงเนิน และ อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ให้เป็นเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. 2534 ประกาศราชกิจจานุเบกษา เล่ม 108 ตอนที่ 215 ลงวันที่ 8 ธันวาคม 2534 การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) จึงได้ ยื่นคำขออนุญาตใช้ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินป่าเขาใหญ่ดังกล่าว เพื่อก่อสร้างศูนย์ศึกษาธรรมชาติเขาใหญ่ และที่พักอาศัยพนักงาน เนื้อที่ประมาณ 182 ไร่ ซึ่งได้ผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการปฏิรูปที่ดิน จังหวัด ครั้งที่ 1/2535 เมื่อวันที่ 12 พฤษภาคม 2535 แล้ว โดยรายละเอียดในการใช้พื้นที่มีดังนี้

1. บริเวณศึกษาธรรมชาติ	พื้นที่	82 ไร่
- ส่วนรุกขชาติ		50 ไร่
- ป่าเพื่อการศึกษาและอนุรักษ์		32 ไร่
2. ศูนย์ธรรมชาติศึกษา	พื้นที่	80 ไร่
- ศูนย์ศึกษา		20 ไร่

- ส่วนสิ้นหนการ	40 ไร่
- ส่วนบริการที่พัก	20 ไร่
3. เรือนพักพนักงาน	๕ ไร่ พื้นที่ 20 ไร่

ความเห็น ส.ป.ก.

คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม มีคำสั่งลงวันที่ 5 พฤศจิกายน 2523 มอบอำนาจในการพิจารณาอนุญาตการใช้ที่ดินเพื่อกิจการสาธารณูปโภคและกิจการอื่น ๆ ในเขตปฏิรูปที่ดิน (ฉบับที่ 1) พ.ศ.2523 ให้แก่เลขาธิการ ส.ป.ก. โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัด ตามข้อ 11 มีอำนาจอนุญาตให้ใช้พื้นที่เพื่อจัดสร้างสถานที่ราชการต่าง ๆ เป็นต้นว่าที่ว่าการอำเภอ สถานีตำรวจ ที่ทำการเกษตรตำบล ฯลฯ ให้ใช้เนื้อที่ได้ไม่เกิน 5 ไร่ ซึ่งจากกรณีของ ทพท. ข้างต้นเป็นการขอใช้ที่ดินเพื่อก่อสร้างสถานที่ราชการอันประกอบด้วยสิ่งก่อสร้างซึ่งใช้สำหรับการทำงานของส่วนราชการ ซึ่งเนื้อที่ขอใช้เกินอำนาจของ ตรก. จะพิจารณาอนุญาตได้ ส.ป.ก. จึงนำเสนอ คปก. เพื่อพิจารณาอนุญาตการใช้ที่ดินดังกล่าว และเนื่องจากการขอใช้ที่ดิน บางส่วนของ ทพท. เป็นการใช้ที่ดินเพื่อหากำไรจากการให้บริการด้านที่พักแรม ส.ป.ก. จึงเห็นควรคิดค่าทดแทนคืนกลับเข้ากองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ เพื่อนำมาใช้จ่ายเป็นทุนหมุนเวียนในการพัฒนาในเขตปฏิรูปที่ดินต่อไป เป็นเงินทั้งสิ้น 14,577,400 บาท (สิบสี่ล้านห้าแสนเจ็ดหมื่นเจ็ดพันสี่ร้อยบาทถ้วน)

คำขอ

ขออนุมัติให้การทองเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) ใช้ที่ดินในเขตพื้นที่หมู่ 3 ตำบลหนองสี อำเภอบางบาล จังหวัดนครราชสีมา เพื่อก่อสร้างศูนย์ธรรมชาติศึกษาเขาใหญ่ และที่พักอาศัยพนักงาน เนื้อที่ 182 ไร่ โดยจ่ายค่าทดแทนคืนกลับเข้ากองทุนการปฏิรูปที่ดิน เป็นเงินทั้งสิ้น 14,577,400 บาท (สิบสี่ล้านห้าแสนเจ็ดหมื่นเจ็ดพันสี่ร้อยบาทถ้วน)

มติคณะกรรมการ ให้ ส.ป.ก. ตรวจสอบอำนาจของคณะกรรมการในการพิจารณาอนุมัติการนำที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินในที่ของรัฐมาดำเนินการ รวมทั้งตรวจสอบโครงการขอใช้ที่ดินของ ททท. ให้สอดคล้องกับหลักการตามกฎหมายปฏิรูปที่ดินด้วย

ระเบียบวาระที่ 4 เรื่อง เพือทราบ

ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการเสนอเรื่องเพือทราบ ดังนี้

เรื่องที่ 4.1 การนำที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินมาปฏิรูปที่ดิน

เรื่องที่ 4.2 ขออนุมัติวิธีปฏิบัติ เพื่อกำหนดเขตปฏิรูปที่ดิน ในพื้นที่ ส.ป.ก. จัดซื้อรายแปลง

เรื่องที่ 4.3 รายงานผลการปฏิบัติงานปฏิรูปที่ดิน ปีงบประมาณ 2535

เรื่องที่ 4.4 รายงานผลการปฏิบัติงานตามแผนพัฒนาอาชีพแรงงานรับจ้างทางการเกษตร
ปีงบประมาณ 2535

มติคณะกรรมการ

รับทราบ

ระเบียบวาระที่ 5 เรื่องอื่น ๆ

เรื่องที่ 5.1 แนวทางการโอนสิทธิในที่ดินให้เกษตรกร กรณีใช้เงินกองทุนที่ดินจัดซื้อ

ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการเสนอและชี้แจงว่า ในการประชุมคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ครั้งที่ 4/2535 เมื่อวันที่ 13 สิงหาคม 2535 ที่ประชุมได้มีมติเห็นชอบกับแนวทางการโอนสิทธิในที่ดินให้เกษตรกรกรณีใช้เงินกองทุนที่ดินจัดซื้อ และให้ยกเว้นการชำระเบี้ยคณะกรรมการ วาดวย หลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการเช่าซื้อที่ดิน พ.ศ.2526 เฉพาะในกรณีที่เกษตรกรซึ่งเป็นผู้กู้เงินกองทุนที่ดินเช่าซื้อที่ดินจาก ส.ป.ก. โดยให้ ส.ป.ก. นำแนวทางการโอนสิทธิในที่ดินดังกล่าวเสนอคณะกรรมการกองทุนที่ดินพิจารณา แล้วจึงนำเสนอคณะกรรมการเพือทราบอีกครั้งหนึ่ง

คณะกรรมการกองทุนที่ดิน ได้พิจารณาเรื่องน้ในการประชุม ครั้งที่ 7/2535 เมื่อวันที่ 31 สิงหาคม 2535 แล้ว มีมติดังนี้

1. เห็นชอบกับแนวทางการโอนสิทธิในที่ดินของ ส.ป.ก. ให้เกษตรกรซึ่งเป็นผู้กู้เงินกองทุนที่ดิน ดังนี้

1.1 เมื่อ ช.ก.ส. อนุมัติเงินกู้กองทุนที่ดินเพื่อเป็นค่าที่ดินให้เกษตรกรแล้ว ให้ ช.ก.ส. แบ่งจ่ายเงินกู้เป็น 2 งวด งวดที่ 1 จ่ายในวันอนุมัติเงินกู้ หรือในวันใดวันหนึ่งก่อนวันนัดเจ้าของที่ดินจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมโอนที่ดินมายัง ส.ป.ก. งวดที่ 2 จ่ายในวันจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม

1.2 เมื่อเกษตรกรได้รับเงินกู้จาก ช.ก.ส. งวดที่ 1 แล้ว ให้เกษตรกรนำเงินดังกล่าวมาวางมัดจำต่อ ส.ป.ก. เพื่อเป็นประกันว่าจะทำสัญญาเช่าซื้อที่ดินกับ ส.ป.ก. เมื่อ ส.ป.ก. ได้รับโอนสิทธิในที่ดินมาแล้ว (แบบหนังสือวางมัดจำ เอกสารประกอบ 1)

1.3 ในวันนัดเจ้าของที่ดินจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม เมื่อ ส.ป.ก. รับโอนสิทธิในที่ดินมาแล้ว จะทำสัญญาเช่าซื้อที่ดินกับเกษตรกร มีข้อกำหนดในสัญญาให้ชำระเงินค่าเช่าซื้อเป็น 2 งวด โดยตกลงให้เงินงวดที่ 1 ตามข้อ 1.1 ซึ่งเกษตรกรนำมาวางมัดจำไว้กับ ส.ป.ก. ตามข้อ 1.2 เป็นค่าเช่าซื้องวดที่ 1 และให้เงินงวดที่ 2 ซึ่ง ช.ก.ส. จ่ายให้เกษตรกรเพื่อนำไปให้ ส.ป.ก. ชำระราคาที่ดินแก่เจ้าของที่ดิน เป็นค่าเช่าซื้องวดที่ 2

1.4 ถ้าเป็นที่ดินแปลงเล็ก จัดให้เกษตรกรเพียงรายเดียว ส.ป.ก. จะโอนสิทธิในที่ดินให้เกษตรกรเลย แต่ถ้าเป็นที่ดินแปลงใหญ่จัดให้เกษตรกรหลายราย จะโอนได้เมื่อรังวัดแบ่งแยกที่ดินเสร็จแล้ว

2. อนุมัติหลักการยกเว้นดอกเบี้ยเงินกู้ ตามระเบียบกองทุนที่ดิน ฉบับที่ 1 ว่าด้วยเกษตรกรกู้เงินตามแผนเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ข้อ 17 (1) ตั้งแต่วันจ่ายเงินงวดที่ 1 จนถึงวันจ่ายเงินงวดที่ 2 ตามแนวทางการดำเนินงานข้อ 1 (ตามระเบียบดังกล่าว ดอกเบี้ยข้อ 17 (1) อัตราร้อยละ 6 ต่อปี)

ปัญหา

ตามแนวทางการโอนสิทธิในที่ดินให้เกษตรกรดังกล่าว เงินค่าเช่าซื้อที่เกษตรกรชำระให้ ส.ป.ก. เพื่อนำไปชำระราคาที่ดินให้เจ้าของที่ดิน เป็นเงินที่ ส.ป.ก. ได้รับเกี่ยวกับการดำเนินการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ตาม พ.ร.บ.การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ.2518 มาตรา 10 (4) ซึ่งจะต้องนำส่งเข้าบัญชีกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ตามมาตรา 9 และการเบิกจ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ จะต้องปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ว่าด้วยการเบิกจ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ.2519 ซึ่งกำหนดว่าการเบิกเงินกองทุน

การปฏิรูปที่ดินฯ ให้เบิกได้เพื่อใช้ในกิจการตามโครงการปฏิรูปที่ดินที่ได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม หรือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ แลแล้วแต่กรณี ซึ่งในการจัดทำโครงการเพื่อขออนุมัติดังกล่าวคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ได้กำหนดขั้นตอนและวิธีการไว้ในระเบียบคณะกรรมการว่าด้วยการจัดทำโครงการ และการใช้จ่ายเงินของโครงการที่ใช้เงินของกองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ พ.ศ.2520 ดังนี้ตามนัยระเบียบทั้งสองฉบับ ส.ป.ก. จะนำเงินค่าเช่าซื้อที่ดินของเกษตรกรผู้ถูกเงินกองทุนที่ดิน ไปชำระราคาที่ดินให้แก่เจ้าของที่ดินได้เลย แต่จะต้องเสนอเป็นโครงการขออนุมัติต่อคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมเสียก่อน ต่อเมื่อได้รับอนุมัติแล้ว ส.ป.ก. จึงจะนำเงินค่าเช่าซื้อที่ดินดังกล่าวไปชำระราคาที่ดินให้แก่เจ้าของที่ดินได้ แต่ขอเท็จจริง เงินค่าเช่าซื้อที่ดินนั้นเป็นเงินที่เกษตรกรกู้จากกองทุนที่ดิน มีวัตถุประสงค์เพื่อให้เกษตรกรได้มาซึ่งสิทธิในที่ดินตามกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ซึ่ง ช.ก.ส. จะจ่ายเงินกู้งวดที่ 2 ให้เกษตรกรในวันที่ ส.ป.ก. นักเจ้าของที่ดินเพื่อจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมรับโอนที่ดินมาเป็นของ ส.ป.ก. และ ส.ป.ก. จะต้องนำเงินนี้ไปชำระราคาที่ดินให้แก่เจ้าของที่ดินในวันเดียวกันนั้นเลย ดังนั้น ส.ป.ก. จึงไม่สามารถจัดทำเป็นโครงการเพื่อขออนุมัติคณะกรรมการก่อนได้

ความเห็น ส.ป.ก.

เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาดังกล่าว เห็นสมควรเสนอคณะกรรมการกำหนดเป็นหลักการให้ ส.ป.ก. นำเงินค่าเช่าซื้อที่ดินที่ได้รับจากเกษตรกรผู้ถูกเงินกองทุนที่ดินไปชำระราคาที่ดินให้แก่เจ้าของที่ดินได้เลย โดยให้ถือว่า การดำเนินการต่าง ๆ เกี่ยวกับโครงการจัดที่ดินให้เกษตรกรผู้ถูกเงินกองทุนที่ดิน เป็นโครงการที่ได้รับอนุมัติให้ใช้จ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ จากคณะกรรมการแล้ว

คำขอ

ขออนุมัติกำหนดเป็นหลักการในกรณี ส.ป.ก. จัดซื้อที่ดินจากเจ้าของที่ดิน เพื่อนำมาจัดให้เกษตรกรผู้ถูกเงินกองทุนที่ดินเช่าซื้อที่ดินนั้น ให้ ส.ป.ก. นำเงินที่ได้รับจากเกษตรกรไปชำระราคาที่ดินให้แก่เจ้าของที่ดินได้เลย โดยให้ถือว่าเป็นโครงการปฏิรูปที่ดินที่ได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการ ตามระเบียบคณะกรรมการว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ว่าด้วยการจัดทำโครงการและการใช้จ่ายเงินของโครงการที่ใช้เงินของกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

พ.ศ. 2520

มติคณะกรรมการ

อนุมัติหลักการตามเสนอโดยมีข้อสังเกตว่าให้ ส.ป.ก. จัดทำเป็นโครงการจัดหาที่ดินให้แก่แรงงานเกษตร โดยในการเขียนโครงการให้แสดง Cash Flow ของเงินที่จะใช้ด้วย

เลิกประชุมเวลา 16.40 น.

นาง ใจเหนือ

(นายกิตติ จักษุรักษ์)

เจ้าหน้าที่บริหารงานแผนแพร่ 7

ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้าฝ่ายประชุม

ผู้ตรวจรายงานการประชุม

(นายประเสริฐพันธุ์ พิพัฒน์กุล)

เลขาธิการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

กรรมการและเลขานุการ

คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

(นายศรีโรจน์ จิรวัดจรรยา)

เจ้าหน้าที่บริหารงานธุรการ 6

ผู้ตรวจรายงานการประชุม

นางสาวตรี ชวนิตย์

(นางสาวตรี ชวนิตย์)

เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป ๕

